

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/A SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
3 martie 2026

X. osztály

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont jár.**
- **Munkaidő 3 óra.**

I. tétel (20 pont)

Írd le a versenylapra a helyes válasz betűjelét az alábbi kijelentésekre vonatkozóan:

1. A buddhista vallás a következő népekre jellemző:
a. koptok b. szikhek c. thaiok d. vallonok
2. A felsőfokú végzettséggel és magas szintű tudományos képzettséggel rendelkező emberek migrációjának jelenségét nevezzük:
a. az agy támadásának b. az agy kényszerének c. agyelszívásnak d. agymunkának
3. A portugál nyelv hivatalos nyelv:
a. Barbadoson b. Mozambikban c. Tunéziában d. Uruguayban
4. Elefántcsontpart fővárosa:
a. Freetown b. Lilongwe c. Port-au-Prince d. Yamoussoukro
5. Franciaország által igazgatott függő terület:
a. Feröer-szigetek b. Gibraltár c. Guam d. Tubuai
6. A barriada egy külvárosi negyed, amely a következő város szélén található:
a. Bogota b. Lagos c. Mumbai d. Rio de Janeiro
7. Az ajnu nép a következő szigeten él:
a. Hokkaido b. Borneó (Kalimantan) c. Srí Lanka d. Tasmania
8. Czestochowa egy zarándokhely, amely a következő országban található:
a. Csehország b. Lengyelország c. Szlovákia d. Magyarország
9. Egy „tervezett” főváros:
a. Berlin b. Kairó c. Damaszkusz d. Iszlámábád
10. A nugas típusú falu, amely 4-5 házból álló tanyákból áll, a következő völgyre jellemző:
a. Niger b. Nílus c. Orange d. Zambézi

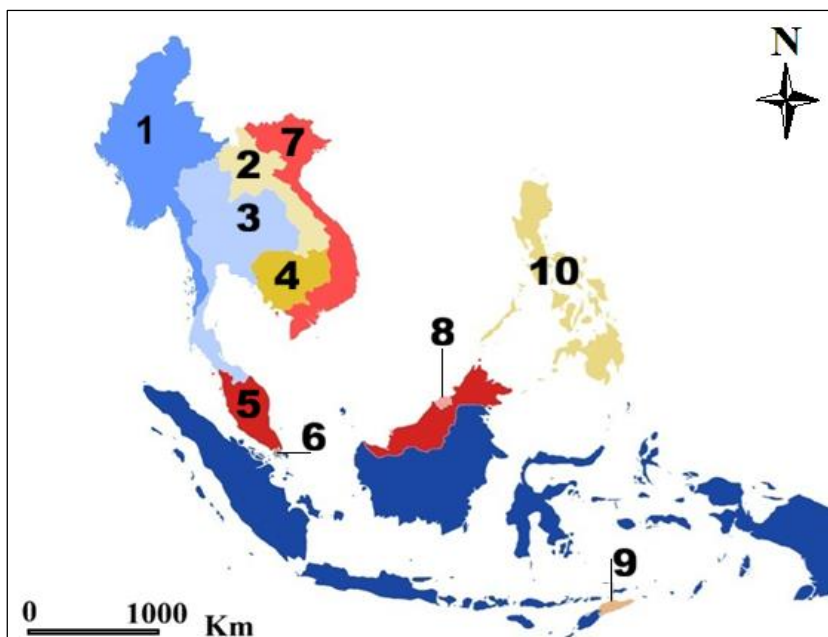
20 pont

II. tétel (18 pont)

A mellékelt térképrészleten az 1967-ben alapított államcsoportosuláshoz tartozó államok **1-től 10-ig** terjedő számokkal vannak jelölve.

Írd le a versenylapra:

1. a térképrészleten ábrázolt államcsoportosulás nevét, valamint létrehozásának célját;
2. a térképrészleten **1, 3, 5 és 8**-as számmal jelölt államok nevét;
3. a térképrészleten ábrázolt államcsoportosulásban teljeskörű jogokkal rendelkező állam nevét, a számmal jelöltek kivételével;

Forrás: feldolgozás - <https://www.consilium.europa.eu/ro/infographics/> szerint

4. a térképen 9-es számmal jelölt állam nevét, amely 2025-ben csatlakozott a térképrészleten ábrázolt államok csoportosulásához;
5. a térképrészleten ábrázolt államokra jellemző két nyelvcsalád nevét;
6. a térképrészleten jelölt államok közül azok nevét, amelyek kormányzati formája monarchia;
7. annak a tengerszorosnak a nevét, amellyel a térképrészleten 6-os számmal jelölt állam határos;
8. a térképrészleten 10-es számmal jelölt állam fővárosainak nevét és funkcióját/típusát;
9. a térképrészleten 1-es számmal jelölt államban élő kisebbségek nevét, amelyek között etnikai konfliktus van.

18 pont

III. tétel (21 pont)

A. A mellékelt táblázat a világ népességének számbeli alakulását mutatja 2010 és 2025 között.

Írd a versenylapra:

1. a 2010 és 2025 között feljegyzett népesség (személyek száma) közötti különbséget;
2. a férfi népesség hozzávetőleges arányát a teljes népességben 2022-ben (kerekített adatok figyelembe vehetők: férfi népesség 4,03 milliárd; női népesség 3,98 milliárd fő);
3. azokat az éveket, amikor a táblázat szerint a világ népessége először haladta meg a 7,5 milliárdot, illetve a 8 milliárd főt;
4. az évet, amikor a női népesség meghaladta a 4 milliárdot;
5. két okot, ami miatt a világ népessége nagyon rövid idő alatt (csupán 11–12 év alatt) egymilliárddal nőtt (6 milliárdról 7 milliárdra, majd 7 milliárdról 8 milliárdra);
6. annak a kontinensnek a nevét, amely a világ népességének körülbelül 60%-át adja.

8 pont

B. Az alábbi állítás a világ népességének egyik jellemzőjét mutatja be.

„Bár a világ népessége abszolút értékben továbbra is növekszik, a növekedés üteme az 1963-as 2,28%-os csúcsról folyamatosan csökken. 2025-2026-ra a világ népességének éves növekedési üteme 0,84%-0,85%-ra becsülhető.”

Írd le/írj:

1. egy okát az elmúlt évtizedben a globális népességnövekedés lassulásának;
2. két példát afrikai országokra, amelyek a „demográfiai átmenet” második fázisában vannak (lassult népességnövekedés);
3. három példát Ázsiában található, magas természetes szaporulattal rendelkező „feltörekvő” országokra.

7 pont

C. Az alábbi állítás Kína demográfiai helyzetére vonatkozik.

„A világ második legnépesebb országa sikeresen elkerülte a <<demográfiai csapdát>>.”

Mutass be:

1. egy Kína által hozott intézkedést, amelynek célja, hogy elkerülje ezt a csapdát;
2. két jellemzőt egy „demográfiai csapdába” került ország lakosságáról.

6 pont

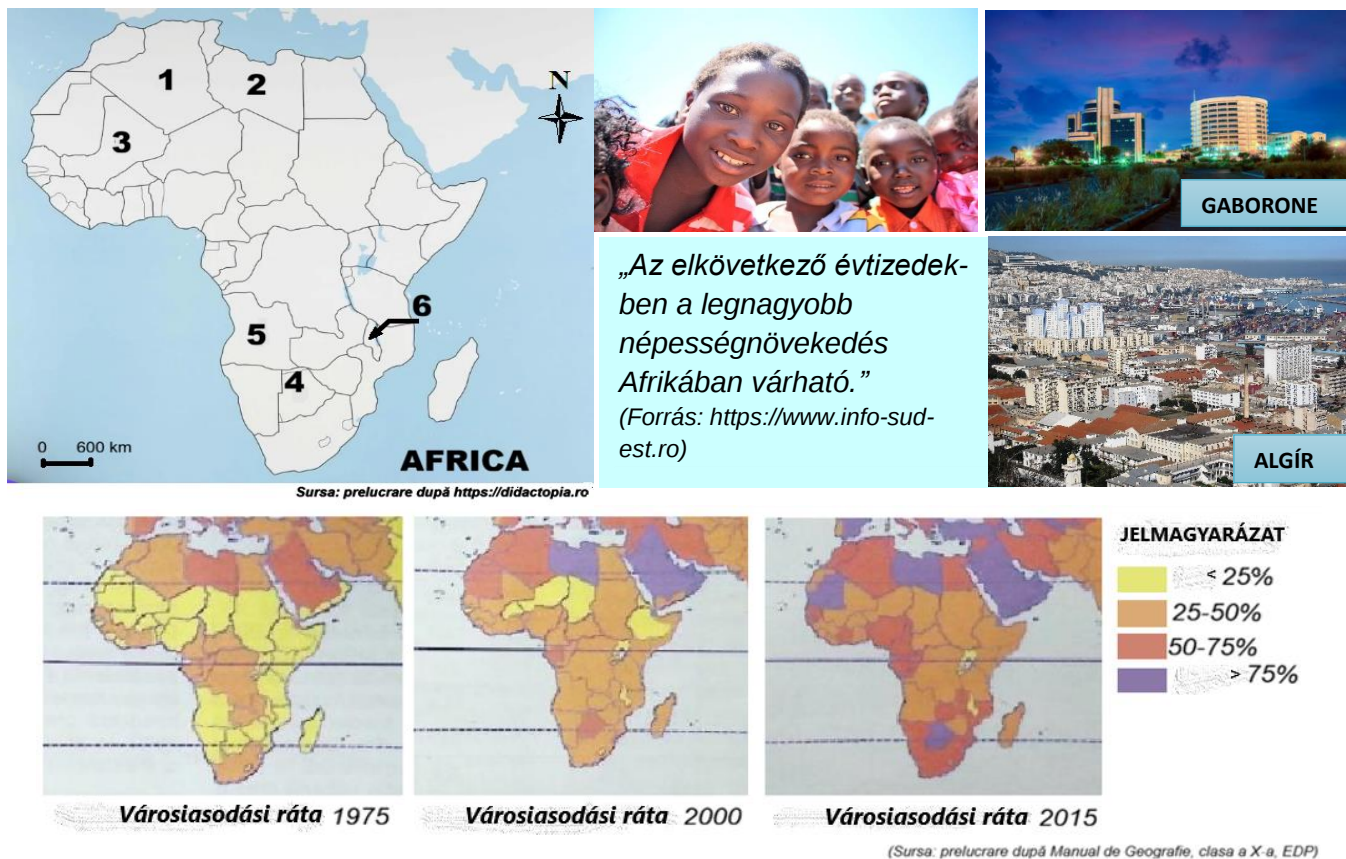
A világ népességének változása 2010 és 2025 között

Évek	Népesség (fő)		
	Férfi népesség	Női népesség	Össznépesség
2010	3.533.138.552	3.488.593.596	7.021.732.148
2015	3.761.327.208	3.709.164.663	7.470.491.872
2020	3.969.229.013	3.917.772.279	7.887.001.292
2021	4.002.148.176	3.952.300.215	7.954.448.391
2022	4.035.007.924	3.986.399.268	8.021.407.192
2023	4.069.351.928	4.022.383.002	8.091.734.930
2024	4.103.612.213	4.058.360.359	8.161.972.572
2025	4.137.709.238	4.093.903.832	

Forrás: <https://statisticstimes.com/demographics/world-demographics.php>

IV. tétel (17 pont)

Az alábbi térképek, képek és infografikák Afrika demográfiai jellemzőire vonatkoznak.

A fenti segédanyagok felhasználásával írd/írd le:

1. két érvet az infografikában szereplő állítás alátámasztására;
2. egy demográfiai tényezőt, amely befolyásolja a népesség korcsoportok szerinti szerkezetét az AFRICA (Afrika) térképen 3-as számmal jelölt államban;
3. egy-egy jellemzőjét az urbanizációs ráta alakulásának 1975 és 2015 között az AFRICA térképen 1, 2 és 5-ös számmal jelölt országok mindegyikében;
4. a számokat, amelyek az AFRICA térképen azokat az országokat jelölik, amelyek fővárosai a képeken láthatók;
5. a számot, amely az AFRICA térképen azt az országot jelöli, ahol a városiasodási ráta 25% alatti szintről 75% fölé emelkedett, az ország nevét és ennek a fejlődésnek egy meghatározó tényezőjét;
6. a számot, amely az AFRICA térképen azt az országot jelöli, amelynek urbanizációs rátája 1975 és 2015 között változatlan maradt;
7. egy hasonlóságot az észak- és dél-afrikai régiók között, valamint egy különbséget, amely ezeknek a régióknak és a kontinens középső részének az urbanizációs rátája között áll fenn.

17 pont

V. tétel (14 pont)

Az alábbi térképrészlet a-tól n-ig betűkkel jelöli a megavárosokat (10 millió lakosnál nagyobb városokat), a kapcsolódó képek pedig néhányuk urbanisztikai jellemzőit mutatják be.

Írd a versenylapra:

1. a mega-egyben fővárosok nevét, a képek alapján, valamint a betűket, amelyek térképrészleten jelölik őket;
2. a betűket, amelyek a térképrészleten azokat a megavárosokat jelölik, amelyeknek 2015-ben több mint 20 millió volt a lakosságuk, valamint a nevüket;
3. a betűket, amelyek térképrészleten azokat a megavárosokat jelölik, amelyek a képeken láthatóak, és amelyek fontos turisztikai funkciót töltenek be, de nem fővárosok;
4. a betűt, amely térképrészleten a 15 millió lakos feletti (2015) megavárosok közül a legdélebben fekvőt jelöli.

14 pont